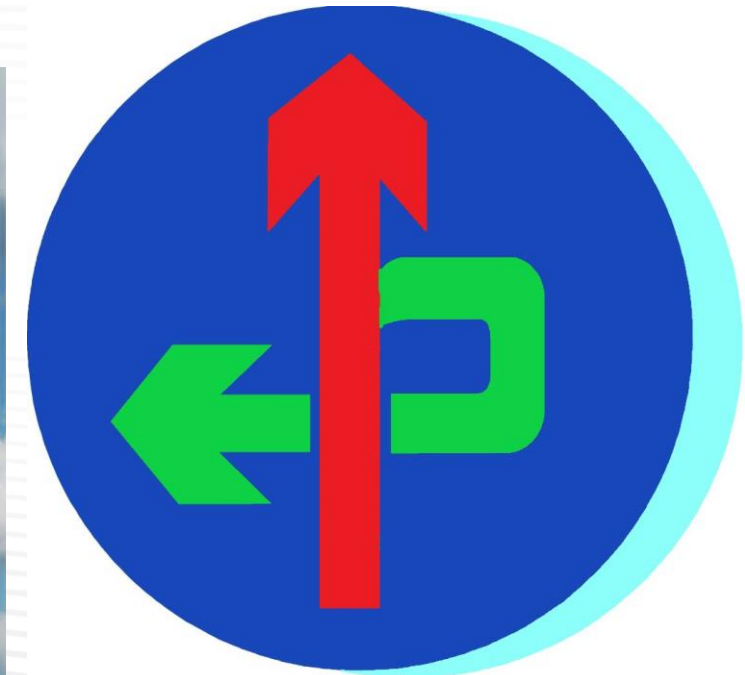

OMDENKEN:

Golfbaan deel van het probleem of van de oplossing?

Vincent Pompe
NGF workshop biodiversiteit 22/11/22

Presentatie over transitie in 3 delen

- Wat is in NL in transitie ?
- Wat betekent dat voor golfbanen
- Hoe zet je dat binnen de baan weg?

- Na iedere ronde open gesprek (max per ronde 15. min)

GROEIEN ALS EXPERTS IN TRANSITIE

INSTELLINGSPLAN 2022-2025

De vier transitie's

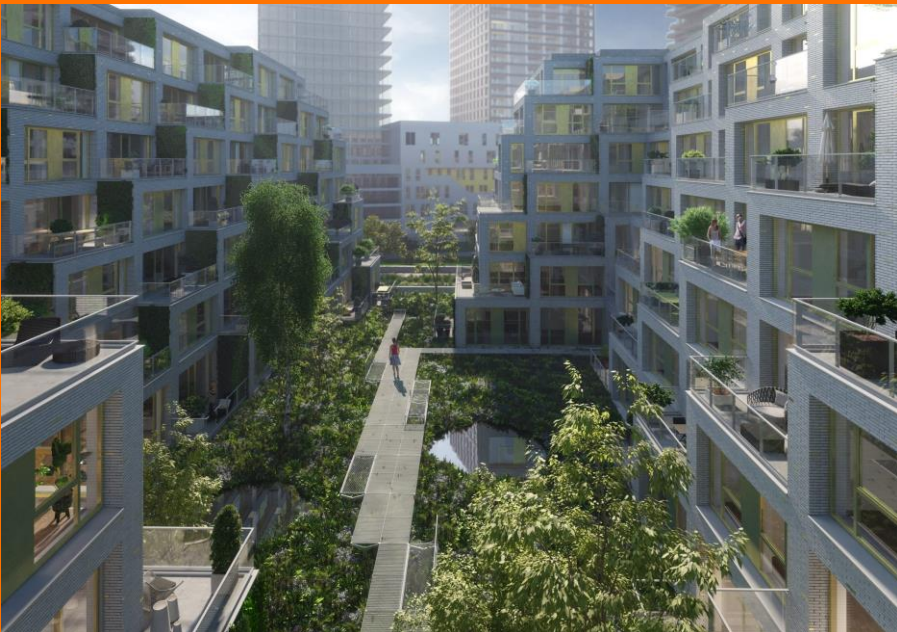
- **Klimaatverandering:**
 - transitie naar adaptatie en mitigatie
- **Duurzame landbouw en voedsel:**
 - transitie naar een duurzame keten
- **Goed leven met het water:**
 - een transitie naar duurzaam waterbeheer
- **Biodiversiteit en (dieren)welzijn:**
 - transitie naar een duurzame leefomgeving

Groene Transitie: Milieu en Leefbaarheid;

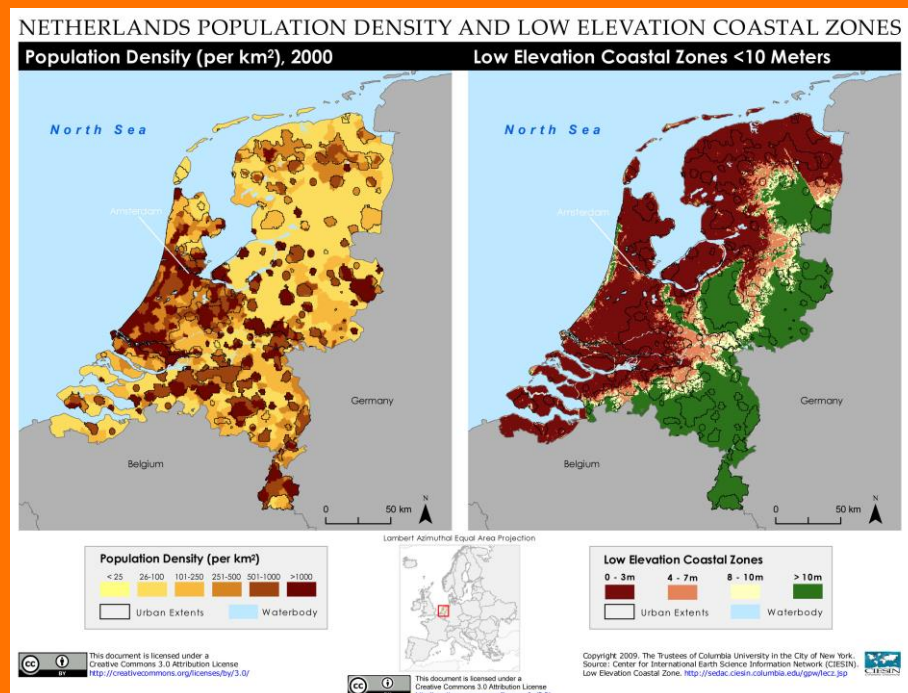
- is het pad van duurzame ontwikkeling.
- een structurele verandering in inwerkende en elkaar versterkende ontwikkelingen
- op het gebied economie, cultuur, technologie, instituties en natuur en milieu.”
- duurt generaties

Nederland Natuurpositief

- De natuur is overal en kan overal zijn

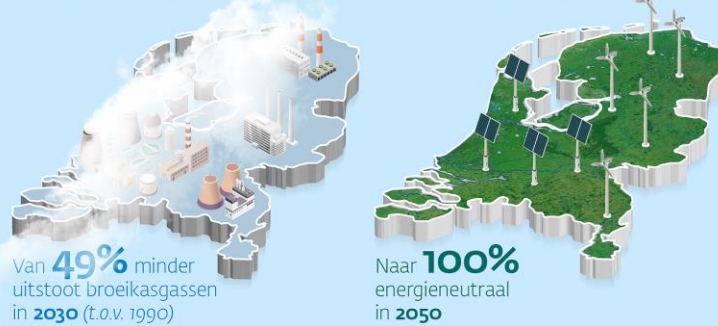
Nederland Waterwijs

Water genoeg / te veel
Voor 17 milj inwoners
Maar niet altijd
beschikbaar

Nederland Energie

Klimaatdoelen Nederland

Dit vraagt veel van de infrastructuur

Tussengesprek:
is Nederland goed bezig: gaat dat lukken?

Wat vinden jullie?

Golfbanen in transitie

Belangrijke thema's

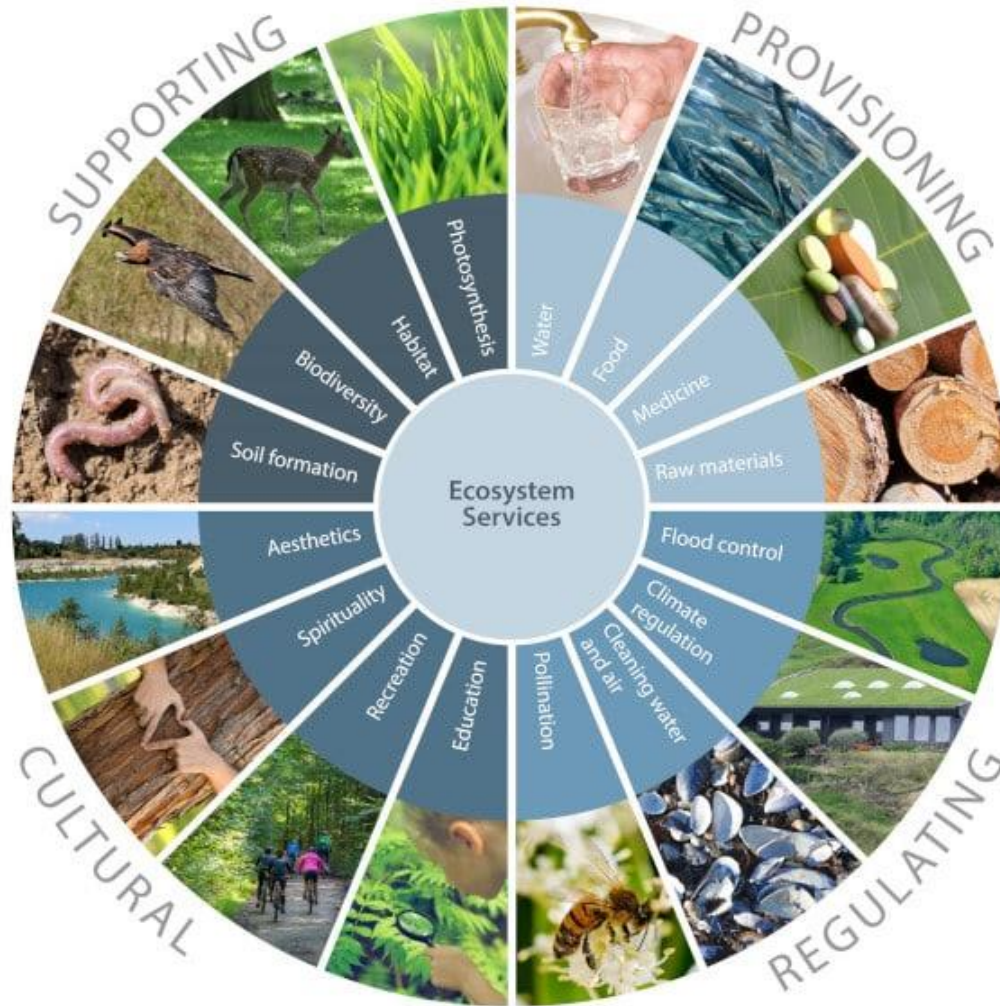
Biodiversiteit

Klimaatadaptatie

- Ecosysteemdiensten
- Natuur als waarde voor welzijn en welvaart
- Natuurlijk kapitaal op de baan

Golfbanen in transitie 3

- Ecosysteemdiensten
- Natuur als waarde voor welzijn en welvaart
- Natuurlijk kapitaal op de baan

Ecologische connectiviteit

De golfbaan als schakel

Ecologische connectiviteit 1

Ecologische connectiviteit 3

Storymap
[Golfbanen en Bioconnectiviteit](#)

Natuur Netwerk Nederland **NNN** : groot en klein

Netwerk tussen

- 20 Nationale Parken.
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd.
- Landbouwgebieden, volgens agrarisch natuurbeheer.
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.
- Alle Natura 2000-gebieden.
- **Golfbanen???**

Waterbeheer: overlast

Niet lozen!

Afvoeren & opvangen

Beheersing

- Draineren & Stuwen
- Infiltreren

Waterbeheer: schaarste

Appel voor de dorst

Creëer opvang

Circulair waterbeheer

(slimme) Besproeiing techniek

Irrigatie

Inbrengen droogtetolerante
grassoort

Waterbeheer: kwaliteit Ecologische Sleutel Factoren (ESF)

Meten is weten

Testen ESF water
(chemisch en ecologisch)

Inbrengen zouttolerante
grassoort

Tussengesprek:

Golfbaan als ecosysteemdienst, gaat dat lukken?

Wat vinden jullie?

Transitie als proces

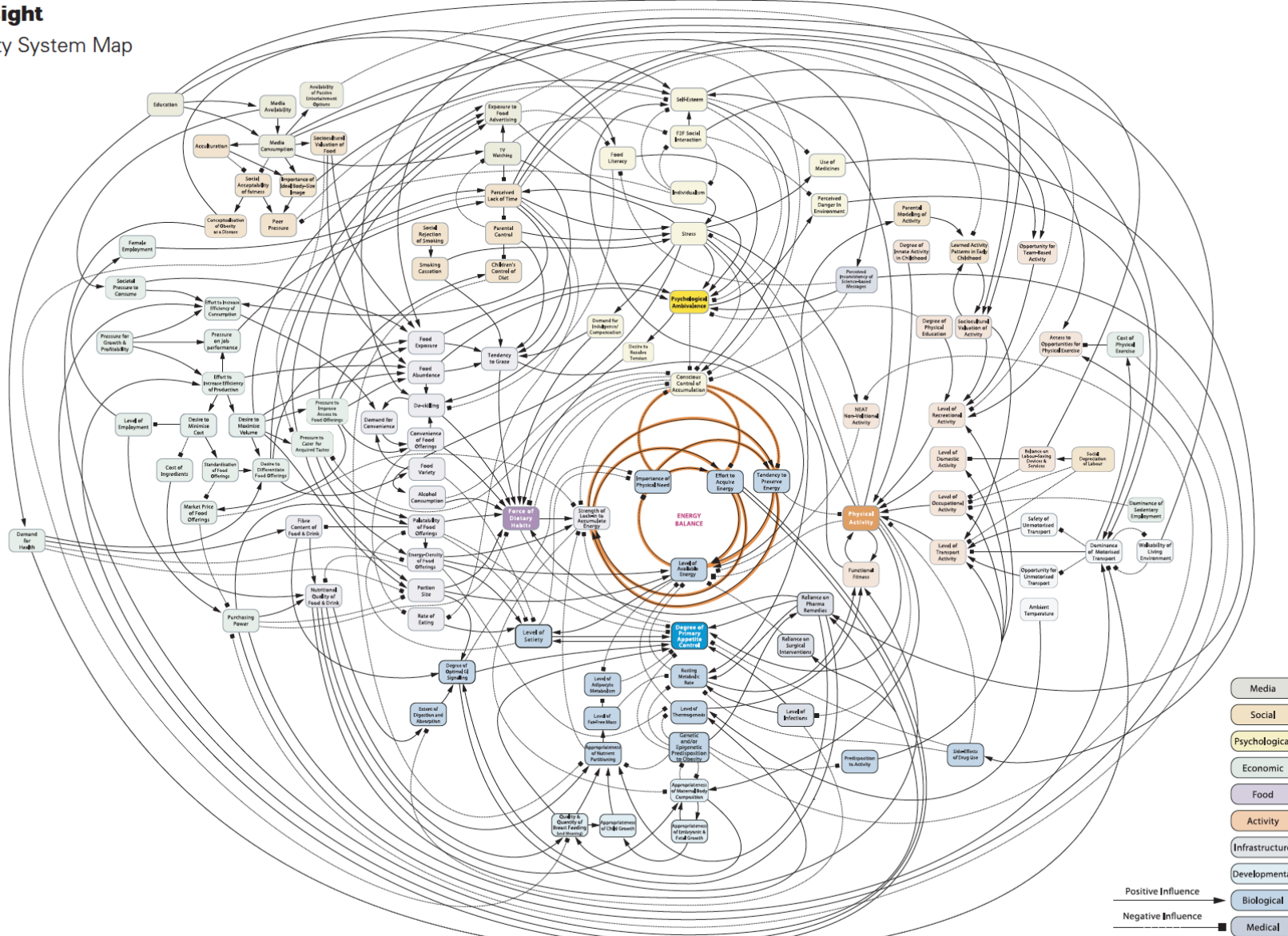
Nature management

=

People management

Transitie is Weerbarstigheid

Foresight Obesity System Map

Al die meningen
Al die belangen
Om gek van te worden

cf. obesity-map-full-hi-res

We kennen ze allemaal, ook op de golfbaan

BRUISTABLET

GAAN
WE DOEN!

DIMMER

Mij
MAKEN
ZE NIET
GEK

VENTIELTREKKER

IK ZIEË AL...
DAT WORDT
WEER NIKS

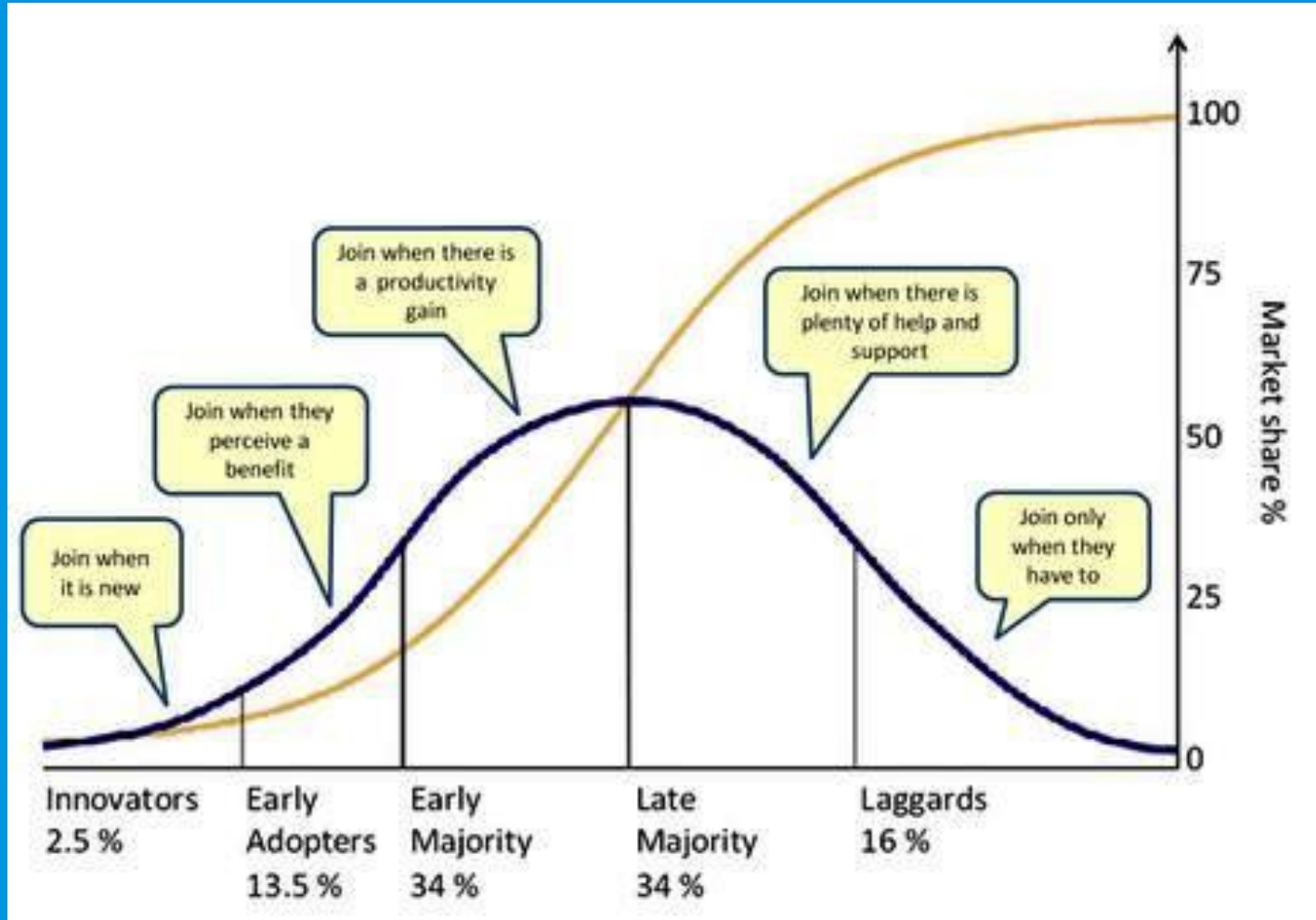

Reactie op transitie

- Enthousiastelingen
- Wegkijkers
- Klagers

Cf. ComicHouse / Hein de Kort

Ga uit van verschillende snelheden

Cf Rogers, Diffusion of Innovation

Omgaan met verschillen

Ecosysteemdiensten			
Doelgroep	Greenkeepers/ aannemer	Baancommissie/ management	Bestuur/ directie
Bedrijfsniveau	Operationeel	Tactisch	Strategisch
Focus	Baanconditie	Duurzaam terreinbeheer	Duurzaam gezond bedrijf/ club/ accommodatie
Best Management Practice	Technisch toepasbaarheid	Effectief Baanbeleid	Goed beheer van financiën, leden, klanten
Belangen golfers	Draagvalk en daadkracht		
Belangen maatschappij	Bijdrage aan Klimaatbeheersing en Biodiversiteit		

Multifunctionele golfbaan van de toekomst?

**NATUUR & MILIEU
EDUCATIE ZEELAND**

BIODIVERSITEIT BINGO

Hoe biodivers is jouw tuin? Ga lekker de tuin in en kijk in alle hoekjes, onder de blaadjes, in de lucht en zelfs in de grond. Heb jij al bingo? Laat het ons weten!

PISSEBED 	EKSTER 	MIEREN
PAARDENBLOEM 	MEREL 	GRAS
BIJ 	BLOEMEN 	SLAK

Meer informatie:
www.stadenatuur.nl
info@stadenatuur.nl
Tel. 036-547 5050
Kijk ook op onze facebookpagina:
www.facebook.com/stadenatuur

STAD & NATUUR ALMERE werkt aan een groene en gezonde stad

A la Bibliotheek

Transitie
informatiepunt

Samenwerken

- Quizvraag:
- aan welk project werken deze samen?

Oplossing

Denk aan een lokaal consortium

Natuurvrienden, IVN

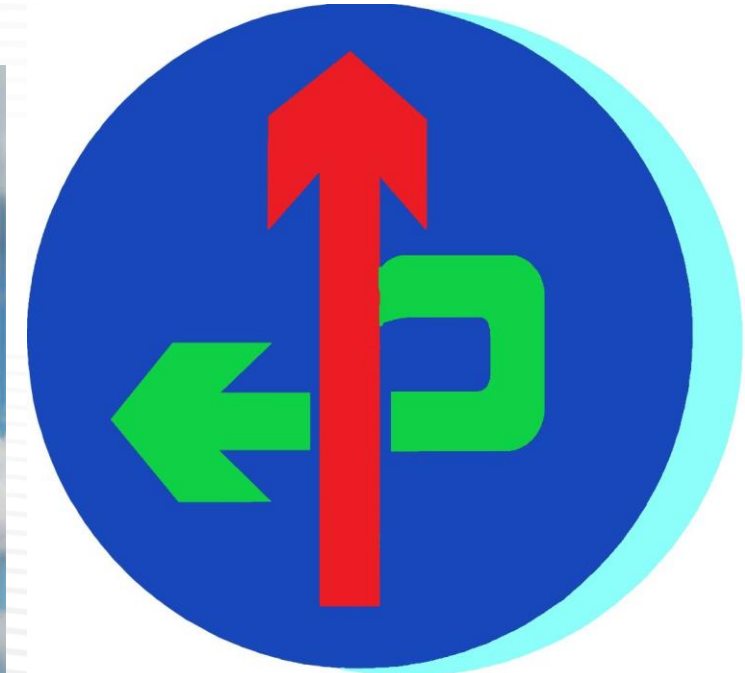
Tussengesprek:

Proces van Transitie op de golfbaan: gaat dat lukken?

Wat vinden jullie?

EINDGESPREK:

Golfbaan deel van het probleem of van de oplossing?

Vincent Pompe
NGF workshop biodiversiteit 22/11/22